

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра медицини катастроф та військової медицини

Силабус навчальної дисципліни
«Військово - медична підготовка та медицина надзвичайних ситуацій, екстрена медична допомога при масових ураженнях»

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 240 годин, 8 кредитів ЄКТС
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Кафедра медицини катастроф та військової медицини, вул. Піроговська, 2 поверх
Викладач (-і)	Завідувач кафедри, к.мед.н., доцент Володимир МАЙДАНЮК, завуч кафедри, к.мед.н., доцент Павло БРЯНЦЕВ, доцент, к.мед.н., Олександр ПАНЧЕНКО, доцент, д.мед.н. Любов ПЕТРУК, доцент, д.мед.н. Сергій ТЕРТИШНИЙ, асистент Петро ЛАВРЕНЮК, асистент Олександр ТРЕТЬЯК.
Контактна інформація	Довідки за телефонами: 048-7227259; 067-950-33-27 Завідувач кафедри Володимир МАЙДАНЮК volodymyr.majdanyuk@onmedu.edu.ua 067 77 42 555 Завуч кафедри Павло БРЯНЦЕВ vkafod@ukr.net Очні консультації: з 14.00 до 16.00 кожного четверга Онлайн- консультації: з 16.00 до 18.00 кожного четверга. Посилання на онлайн - консультацію надається кожній групі під час занять окремо.

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни – військово - медична підготовка та медицина надзвичайних ситуацій, екстрена медична допомога при масових ураженнях.

Мета дисципліни: формування і розвиток компетентностей у здобувачів у галузі охорона здоров'я та соціальне забезпечення, спрямована на отримання необхідного обсягу теоретичних знань, набуття практичних навиків з основ організації санітарно-гігієнічних та протиепідемічних заходів та надання екстреної медичної допомоги при масових ураженнях під час надзвичайних ситуацій мирного та воєнного часу.

Завдання дисципліни:

1. Опанування основ організації медичного забезпечення населення і військ як складової системи медичного забезпечення населення держави з урахуванням основних

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра медицини катастроф та військової медицини

положень Кодексу цивільного захисту, Закону України «Про екстрену медичну допомогу, Воєнної доктрини України;

2.Визначення основних принципів оцінки стану постраждалих при надзвичайних ситуаціях і в бойових умовах та оволодіння навичками надання медичної допомоги при основних невідкладних станах;

3.Оволодіти навичками з основ організації санітарно-гігієнічних та протиепідемічних заходів у військах та при надзвичайних ситуаціях.

4.Засвоєння організації і порядку проведення лікувально-евакуаційних заходів серед цивільного населення і військ в залежності від масштабу і характеру санітарних втрат при масових ураженнях.

Очікувані результати:

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

Знати:

1. Основні завдання медичної служби Збройних сил України у воєнний час;
2. Систему лікувально-евакуаційного забезпечення, принципи організації та проведення лікувально-евакуаційних заходів серед населення і військовослужбовців;
3. Законодавчу базу щодо надання екстреної медичної допомоги;
4. Основні невідкладні стани людини; алгоритми та принципи надання екстреної медичної допомоги при надзвичайних ситуаціях.
5. Головні принципи оцінки стану постраждалих в бойових умовах та надання медичної допомоги постраждалим і пораненим;
6. Оволодіти навичками з основ організації санітарно-гігієнічних та протиепідемічних заходів у військах та при надзвичайних ситуаціях.

Вміти:

1. Надавати медичну допомогу пораненим і хворим в умовах бойової обстановки та в осередках надзвичайних ситуацій;
2. Виконувати медичні заходи під час розгортання етапів медичної евакуації в умовах надзвичайної ситуації, у т.ч. у польових умовах;
3. Визначати невідкладні стани; принципи та тактику надання екстреної медичної допомоги; проводити заходи, спрямовані на рятування та збереження життя людини;
4. Розгортати функціональні підрозділи етапів медичної евакуації;
5. Проводити заходи щодо індивідуального та колективного захисту населення та військ від зброї масового ураження.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання

Дисципліна буде викладатися у формі лекцій, практичних занять, організації самостійної роботи здобувача.

Методи навчання.

Лекції:

Лекції складають основу теоретичної підготовки. Вони за змістом мають переважно проблемний і актуальний характер, відображають останні досягнення військової науки,

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра медицини катастроф та військової медицини

сприяють творчому мисленню здобувачів вищої освіти.

Практичні заняття:

- словесні методи: бесіда, пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій;
- наочні методи: ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації);
- практичні методи: вирішення ситуаційних завдань, відпрацювання навичок на симуляційних муляжах.

Самостійна робота:

Самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять, підготовка доповідей.

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Завдання, організація та актуальні питання медичної служби ЗСУ в умовах збройних конфліктів.

Тема 2. Сучасна система лікувально-евакуаційного забезпечення населення та військ. Поняття про етап медичної евакуації.

Тема 3. Медичне сортування при виникненні масових санітарних втрат. Організація та проведення евакуації пораненого.

Тема 4. Організація терапевтичної допомоги у воєнний час при надзвичайних ситуаціях мирного часу.

Тема 5. Радіаційні ураження. Клінічна характеристика іонізуючих випромінювань. Гостра променева хвороба. Надання медичної допомоги на етапах медичної евакуації.

Тема 6. Захворювання внутрішніх органів при бойовій хірургічній травмі та травмах при надзвичайних ситуаціях. Ускладнення. Профілактика та етапне лікування.

Тема 7. Організація санітарно-гігієнічних заходів у Збройних силах України при надзвичайних станах мирного часу та у воєнний час.

Тема 8. Гігієна польового розміщення військ.

Тема 9. Організація та проведення санітарного нагляду і медичного контролю за водопостачанням особового складу Збройних сил України у польових умовах.

Тема 10. Основи організації та проведення санітарного нагляду і медичного контролю за харчуванням особового складу Збройних сил України у польових умовах.

Тема 11. Організація і проведення санітарного нагляду за умовами праці у воєнний час.

Тема 12. Протиепідемічний захист військ.

Тема 13. Санітарно-епідеміологічна розвідка.

Тема 14. Особливості проведення протиепідемічних заходів у випадках у воєнний час за умов застосування біологічної зброї.

Тема 15. Організація захисту населення і територій за умов надзвичайних ситуацій.

Тема 16. Нормативно-правові засади цивільного захисту в Україні. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій.

Тема 17. Основи цивільного захисту населення.

Тема 18. Надзвичайні ситуації природного, техногенного і соціально-політичного характеру, їх медико-санітарні наслідки.

Тема 19. Аварії на радіаційно небезпечних об'єктах, їх медико-санітарні наслідки.

Тема 20. Аварії на хімічно небезпечних об'єктах, їх медико-санітарні наслідки.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра медицини катастроф та військової медицини

Тема 21. Медичний, біологічний і психологічний захист, забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення.

Тема 22. Організація цивільного захисту лікувальних та фармацевтичних закладів.

Тема 23. Завдання, організація та актуальні питання медичної служби ЗС України в умовах збройних конфліктів.

Тема 24. Сучасна система лікувально-евакуаційного забезпечення військ.

Тема 25. Організація лікувально-евакуаційного забезпечення населення за умов надзвичайних ситуацій.

Тема 26. Організація санітарно-гігієнічного та протиепідемічного забезпечення населення за умов надзвичайних ситуацій.

Тема 27. Інформаційне забезпечення, планування роботи і медичне постачання формувань і закладів ДСНС.

Тема 28. Медична допомога в екстремальних і бойових умовах. Первинний огляд постраждалого.

Тема 29. Причини і ознаки кровотечі. Поняття про колапс і шок. Медична допомога при кровотечах.

Тема 30. Порушення прохідності дихальних шляхів. Медична допомога.

Тема 31. Види ушкоджень у бойових і не бойових умовах. Медична допомога при пораненнях, переломах, вивихах, розтягах.

Тема 32. Надання медичної допомоги при термічних і хімічних ураженнях.

Тема 33. Медична допомога при найпоширеніших невідкладних станах.

Тема 34. Засоби масового ураження. Медична допомога.

Тема 35. Поведінка людей в надзвичайних ситуаціях і бойових умовах. Бойовий стрес: ознаки, профілактика, медична допомога.

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Домедична допомога: Навч.-метод. посіб. для вищих мед. (фарм.) закладів. Схвалено МОЗ / О.Ф. Козлова. — К., 2017. — 49 с., іл., м'яка обкл.
2. Перша медична допомога: Підручник для мед. учил., коледжів, академій, інститутів медсестринства. — 4-те вид., випр. Затверджено МОЗ/ Петриченко Т.В. — К., 2018. — 272 с.
3. Екстрена медична допомога військовослужбовцям на догоспітальному етапі в умовах збройних конфліктів, за редакцією професора Бадюка М.І., навчальний посібник, — Київ. — 2018 — 203 с.
4. Біобезпека, практичний poradnik, за редакцією академіка НАМН України, доктора медичних наук, професора В.М. Запорожана, доктора медичних наук, професора М.І. Бадюка, Одеса, ОНМедУ — 2018 — 431 с.
5. Екстрена медична допомога травмованим на догоспітальному етапі: навчальний посібник / [В.О. Крилюк, С.О. Гур'єв, А.А. Гудима та ін.] — Київ. — 2016 — 400 с.
6. Стандарт підготовки І-СТ-3: Підготовка військовослужбовця з тактичної медицини (видання 2). К: «МП Леся», 2015. — 148 с.
7. Стандарт підготовки «Фахова підготовка санітарного інструктора роти (батареї)» (видання 1) — Київ. — 2015 — 191 с.
8. Екстрена медична допомога (догоспітальні протоколи): посібник // за редакцією професора О.В. Богомолець, професора Г.Г. Роціна. — Київ. Юстон. — 2016. — 212 с.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра медицини катастроф та військової медицини

9. Андрейчин М.А. Військова епідеміологія з епідеміологією надзвичайних ситуацій /М.А. Андрейчин, О.Д. Крушельницький, В.С. Копча, І.В. Огороднійчук. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2015. – 320с.
10. Біобезпека, практичний poradник, за редакцією академіка НАМН України, доктора медичних наук, професора В.М. Запорожана, доктора медичних наук, професора М.І. Бадюка, Одеса, ОНМедУ – 2018 – 431 с.
11. Воєнно-польова терапія: Підручник/Г.В.Осьодло та інш./ УВМА МО України-Київ: Чалчинська Н.В., 2017-620с., стор.-11-101.
12. Козачок М.М. Військова терапія: підручник для студентів вищих навчальних закладів 4 рівня. УВМА-К., 2015-449 с.
13. Військова терапія. Питання до самостійної роботи студентів. Навчальний посібник /Візір В.А., Демеденко О.В., Содомова А.С./-Запоріжжя: ЗДМУ, 2018.-136 с.
14. Військова токсикологія, радіологія, медичний захист: підручник/за ред. проф. О.Є.Левченка. –К.:СПД Чалчинська Н.В., 2018. –788с.

Додаткова:

1. Конституція України, 1996 (ст. 3, 16, 49, 50, 106, 138).
2. Закон України „Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення“ № 4004-ХІІ від 24.02.94 в редакції від 14.01.2021;
3. Закон України “Про екстрену медичну допомогу”, від 05.07. 2012 р. №5081-VI.
4. Закон України “Про Збройні Сили України”, Редакція від 28.07.2016р.
5. Закон України “Про військовий обов’язок і військову службу”, в останній чинній редакції від 30 березня 2017 року.
6. Указ Президента України від 16.01.2013 р. № 20/2013 «Деякі питання Державної служби України з надзвичайних ситуацій»
7. НАКАЗ МОЗ України 19.03.2018. № 504 «Про затвердження Порядку надання первинної медичної допомоги»;
8. Домедична допомога (алгоритми, маніпуляції): Методичний посібник / [В.О. Крилюк, С.О. Гур’єв, А.А. Гудима та ін.] – К.: НВП "Інтерсервіс", 2014. – 84 с.

13. Електронні інформаційні ресурси:

1. Сайт Міністерства охорони здоров'я України, Режим доступу: <http://www.moz.gov.ua/>
2. Сайт Верховної Ради України: Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>
3. Сайт Державної служби України з надзвичайних ситуацій: Режим доступу: <https://dsns.gov.ua/uk>
4. Європейська база даних «Здоров'я для всіх», Копенгаген: ЕРБВОЗ: Режим доступу: <https://gateway.euro.who.int>
5. Постанова КМУ «Про затвердження Положення про організацію оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій та зв'язку у сфері цивільного захисту» від 27 вересня 2017 р. №733 Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/733-2017-%D0%BF#Text>
6. Електронна бібліотека ОНМедУ Режим доступу: <https://onmedu.edu.ua/biblioteka/>

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра медицини катастроф та військової медицини

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю:

Поточний контроль: усне опитування, оцінювання виконання практичних навичок, розв'язання ситуаційних завдань, оцінювання активності на занятті.

Оцінювання поточної навчальної діяльності на практичному занятті:

1. Оцінювання теоретичних знань з теми заняття:
 - методи оцінювання: опитування, вирішення ситуаційної задачі;
 - максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.
2. Оцінка практичних навичок та маніпуляцій з теми заняття:
 - методи: оцінювання правильності виконання практичних навичок;
 - максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.

Оцінка за одне практичне заняття є середньоарифметичною за всіма складовими і може мати лише цілу величину (5, 4, 3, 2), яка округлюється за методом статистики.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, бере активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, впевнено демонструє практичні навички під час огляду постраждалого, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє мислення.
Добре «4»	Здобувач добре володіє матеріалом, бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, демонструє практичні навички під час огляду постраждалого з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє мислення.
Задовільно «3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, демонструє практичні навички під час огляду постраждалого з суттєвими помилками.
Незадовільно «2»	Здобувач не володіє матеріалом, не бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, не демонструє практичні навички під час огляду постраждалого.

Форми і методи підсумкового контролю: залік.

Залік виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

Форми і методи підсумкового контролю: іспит.

До іспиту допускається здобувач, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра медицини катастроф та військової медицини

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота:

Самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, самостійне опанування матеріалу декількох лекцій; підготовка до кожного практичного заняття.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-навушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання індивідуального опитування, виконання тестових завдань, оцінки за розв'язання ситуаційних завдань, виконання індивідуального завдання, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (тестових завдань, ситуаційних завдань, індивідуального завдання, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові ситуаційні завдання, індивідуальні завдання, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнь:

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються. Запізнення на заняття – не припустимі. Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра медицини катастроф та військової медицини

Використання мобільних пристроїв:

Використання будь-яких мобільних пристроїв заборонено. При порушенні даного пункту здобувач має покинути заняття та в журналі викладач ставить «нб», яку він повинен відпрацювати у загальному порядку.

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.